

Recommendations for Businesses: How to Disclose the Financial Impacts of Climate Change

การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ณัฐศิริ บุญชวน

สิ่งที่ทราบกันดีว่าสาเหตุของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หรือ climate change นั้น ส่วนหนึ่งเกิดจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจ ซึ่งแม้ว่าบริษัทต่างๆ จะมีการติดตามวัดค่าการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ (carbon footprint) หรือมีการบริหารจัดการ carbon footprint ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมและการดำเนินธุรกิจเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นแล้วก็ตาม แต่ผลกระทบที่เกิดจาก climate change ก็ยังทวีความสำคัญขึ้นเรื่อยๆ

ปัจจุบัน ผลกระทบที่เกิดขึ้นจาก climate change ได้ส่งผลต่อการดำเนินธุรกิจในระดับผลประกอบการทางการเงินอย่างมีสาระสำคัญ ดังนั้น บริษัทควรศึกษาและทำความเข้าใจว่าสถานะการเงินของบริษัทจะเป็นเช่นไร หากบริษัทได้รับผลกระทบจาก climate change และบริษัทจะเปิดเผยข้อมูลทางการเงินที่มีความเชื่อมโยงกับค่า carbon footprint ดังกล่าว เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาตัดสินใจของนักลงทุนได้อย่างไร

การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัทที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศนั้น ประเทศไทยในฐานะที่เป็นทั้งผู้สร้างและได้รับผลกระทบจาก climate change ควรให้ความสำคัญ เพื่อรับมือกับการค้าในระดับสากล ซึ่งเมื่อปลายปี 2559 ที่ผ่านมา คณะทำงานขับเคลื่อนประเด็น climate change ระดับนานาชาติที่เกิดขึ้นจากการจัดตั้งของประเทศกลุ่ม G20 ซึ่งเรียกว่า The Task Force on Climate-related Financial Disclosures (“Task Force”) ได้นำเสนอสิ่งที่เรียกว่า Recommendation of the Task Force on Climate-related Financial Disclosure (“Recommendation”) เพื่อใช้สำหรับการเปิดเผยข้อมูลผลประกอบการทางการเงินและผลการดำเนินงานของธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับ climate change

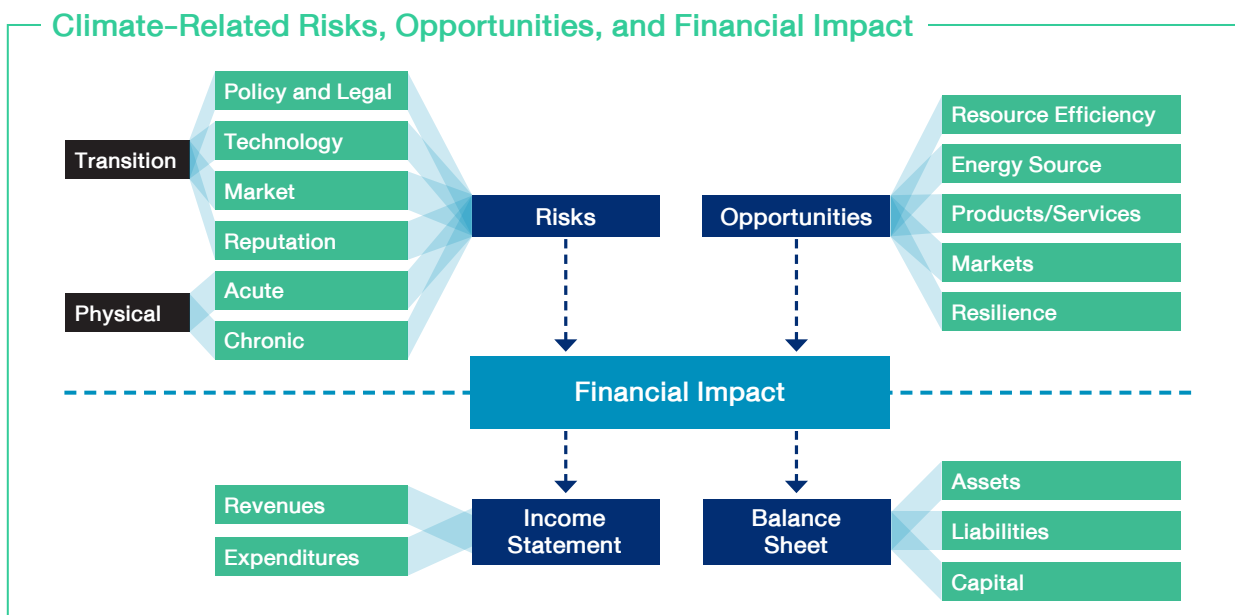
Task Force นำเสนอ Recommendation เพื่อต้องการย้ำให้ทราบว่าผู้ลงทุนมีมุมมองและความต้องการอย่างมากที่จะรับรู้ข้อมูลว่าบริษัทไหนให้ความสำคัญและใส่ใจกับปัญหา climate change บริษัทไหนมีการเตรียมพร้อมรับมือและลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ไขความเสี่ยงด้าน climate change ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของผู้ลงทุนในการมีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน การให้เครดิตหรือสินเชื่อ และการรับประกันภัยมากขึ้น

ดังนั้น บริษัทอาจลองศึกษา Recommendation ดังกล่าวเพื่อนำคำแนะนำมาใช้ประโยชน์และเสริมสร้างความสามารถของบริษัทในการประเมินผลกระทบ การประเมินมูลค่าที่เกิดจากผลกระทบ การบริหารความเสี่ยง และการแสวงหาโอกาสทางธุรกิจจากสถานะของ climate change ให้พลิกกลับมาเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจ โดยการนำข้อมูล carbon footprint ที่มีและติดตามรวบรวมได้นั้น มาวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงินเพื่อใช้เปิดเผยให้สอดคล้องกับความต้องการของนักลงทุนต่อไป

Recommendation ของ Task Force เพื่อการเปิดเผยข้อมูลทางการเงินของบริษัทที่ได้รับผลกระทบจาก climate change สามารถสรุปได้เป็น 3 ขั้นตอนหลักดังนี้

ขั้นตอนที่ 1: การระบุความเสี่ยง โอกาสและผลกระทบทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับ climate change อย่างเป็นระบบ

Task Force ได้กล่าวถึงความเสี่ยงเกี่ยวกับ climate change ไว้อย่างเป็นหมวดหมู่ มีทั้งความเสี่ยงในการมุ่งสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ (lower-carbon economy) ผลกระทบของ climate change ทางกายภาพ ผลกระทบเชิงพื้นที่ภูมิภาค ผลกระทบทางการตลาด ผลกระทบทางการเงิน รวมถึงโอกาสทางธุรกิจและอุตสาหกรรมที่เกิดจาก climate change ยกตัวอย่างเช่น ภาวะผูกพันของบริษัทในการรายงานเรื่อง carbon footprint อย่างต่อเนื่องอาจส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้น อาทิ ค่าตรวจสอบข้อมูล carbon footprint เป็นต้น

ที่มาของภาพ: The Task Force's Recommendations

นอกจากนี้ Task Force ยังกล่าวถึงความเสี่ยงและโอกาสของ climate change ไว้แบบแยกตามกลุ่มอุตสาหกรรม (sector-specific guidance) อีกด้วย ยกตัวอย่างเช่น กลุ่มสถาบันการเงินและธนาคารที่มีความเสี่ยงและโอกาสเรื่อง climate change ในประเด็นต่อไปนี้

- การให้กู้ยืมเงินหรือการลงทุนในธุรกิจที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความเสี่ยงด้าน climate change โดยตรง
- การให้กู้ยืมเงินหรือการลงทุนในธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับคาร์บอนต่ำ (low-carbon business) และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับพลังงานทางเลือก (energy-efficient business)

ขั้นตอนที่ 2: การใช้กรอบ 4 ด้านสำหรับเปิดเผยข้อมูลการเงินที่เกี่ยวข้องกับ climate change

Task Force แนะนำกรอบ 4 ด้านซึ่งใช้สำหรับเปิดเผยข้อมูลการเงินที่เกี่ยวข้องกับ climate change ได้แก่

- 1) บรรษัทภิบาล หมายถึงการกำกับดูแลเรื่องความเสี่ยงและโอกาสที่เกี่ยวข้องกับ climate change
- 2) กลยุทธ์ธุรกิจ หมายถึงความเสี่ยงและโอกาสของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับ climate change รวมถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ทั้งความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงและที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และการวางแผนด้านการเงินองค์กร
- 3) การบริหารความเสี่ยง หมายถึงกระบวนการที่ใช้ในการระบุ ประเมิน และบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ climate change
- 4) เป้าหมายและตัวชี้วัด หมายถึงเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ใช้สำหรับประเมินและจัดการกับความเสี่ยงรวมถึงโอกาสที่เกี่ยวข้องกับ climate change ซึ่งตัวชี้วัดและเป้าหมายดังกล่าวต้องมีความสอดคล้องกับกลยุทธ์และกระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรด้วย

Core Elements of Recommended Climate-Related Financial Disclosures

Governance

The organization's governance around climate-related risks and opportunities

Strategy

The actual and potential impacts of climate-related risks and opportunities on the organization's businesses, strategy, and financial planning

Risk Management

The processes used by the organization to identify, assess, and manage climate-related risks

Metrics and Targets

The metrics and targets used to assess and manage relevant climate-related risks and opportunities

ที่มาของภาพ: (<https://www.fsb-tcdf.org/publications/recommendations-report/>)

นอกจาก Task Force จะมีคำแนะนำทั่วไปในการเปิดเผยข้อมูลการเงินที่เกี่ยวข้องกับ climate change ซึ่งใช้ได้สำหรับทุกกลุ่มอุตสาหกรรมแล้ว ก็ยังมีคำแนะนำในการเปิดเผยข้อมูลที่เฉพาะเจาะจงกลุ่มอุตสาหกรรมอีกด้วย อาทิ กลุ่มธนาคารและการเงิน ที่มีการบอกตัวอย่างตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินความเสี่ยงในการให้กู้ยืมเงินและกิจกรรมทางการเงินอื่นๆ ทั้งในระยะสั้นระยะกลาง และระยะยาว ตัวชี้วัดเหล่านี้รวมถึงการให้สินเชื่อ การถือครองหลักทรัพย์และตราสารหนี้ ล้วนเป็นตัวชี้วัดที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับ climate change นอกจากนี้ ยังบอกถึงการเปิดเผยจำนวนและร้อยละของสินทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับ carbon footprint เทียบกับสินทรัพย์รวมทั้งหมด รวมทั้งจำนวนการให้กู้ยืมเงินที่เกี่ยวข้องกับ carbon footprint เทียบกับจำนวนการให้สินเชื่อทั้งหมด เป็นต้น ที่เชื่อมโยงกับความเสี่ยงและโอกาสเกี่ยวกับ climate change

ขั้นตอนที่ 3: การวิเคราะห์สถานการณ์ที่หลากหลายเพื่อกำหนดกลยุทธ์องค์กร รองรับประเด็น climate change และการจัดการ carbon footprint

สุดท้าย Task Force แนะนำให้บริษัทนำข้อมูลที่มีอยู่หรือที่ติดตามรวบรวมได้มาใช้วิเคราะห์สถานการณ์ climate change ที่อาจจะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อบริษัทในอนาคต โดยให้วิเคราะห์ทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ เพื่อให้บริษัทสามารถคาดการณ์และเชื่อมโยงถึงผลการดำเนินงานในอนาคตที่จะเกิดขึ้นได้ ภายใต้กลยุทธ์องค์กรที่ดำเนินการอยู่และภายใต้สถานการณ์ที่หลากหลาย

การวิเคราะห์สถานการณ์ climate change ข้างทำยนี้เป็นตัวอย่างบางส่วนที่น่าสนใจจากบริษัทในอุตสาหกรรมด้านพลังงานที่บริษัทสามารถใช้เป็นกรณีศึกษา ได้แก่

- BHP Billiton - Climate Change: Portfolio Analysis
(<http://www.bhpbilliton.com/~media/5874999cef0a41a59403d13e3f8de4ee.ashx>)
- Shell - A Post-Paris Overview and Analysis of Shell's Climate Reporting
(<https://shareaction.org/wp-content/uploads/2016/05/Analysis-ShellClimateReporting2016.pdf>)
- BP - The Energy Challenge and Climate Change
(<http://www.bp.com/content/dam/bp/pdf/about-bp/pdf/about-bp/energy-challenge-climate-change.pdf>)

บริษัทควรลองพิจารณาอย่างจริงจังถึงผลกระทบของ climate change ที่มีต่อการดำเนินธุรกิจ และพยายามเชื่อมโยงประเด็นเหล่านี้ไปถึงผลกระทบทางการเงิน ก่อนที่จะนำข้อมูลที่ผ่านการวิเคราะห์เหล่านี้มาเปิดเผยไว้ให้ผู้ลงทุนรับทราบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทได้คำนึงถึงความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับ climate change แล้วอย่างรอบคอบครบถ้วน อีกทั้งได้มีการกำหนดกลยุทธ์และวางแผนเพื่อรับมือกับเรื่องดังกล่าวไว้เพื่อไม่ให้ส่งผลมาถึงผลประกอบการของบริษัทได้อย่างไร

ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Recommendation ของ Task Force สามารถติดตามได้ตามช่องทางดังนี้

- Recommendations report
(<https://www.fsb-tcfd.org/publications/recommendations-report/>)
- Annex: Implementing the Recommendations of the TCFD
(<https://www.fsb-tcfd.org/publications/implementing-tcfd-recommendations/>)
- Technical supplement: The Use of Scenario Analysis
(<https://www.fsb-tcfd.org/publications/technical-supplement/>)

ที่มา: บทความจาก CSR Asia website (<http://csr-asia.com/csr-asia-weekly-news-detail.php?id=12645>)
โดย Gloria Luo gloria.luo@csr-asia.com

Photo credit: <https://blogs.scientificamerican.com/news-blog/sec-may-mandate-corporate-climate-d-2009-07-17/>